

Vi tar oss av din dokumenthåndtering
www.konicaminolta.no

Sannheten om sykefravær

Jan Davidsen i Fagforbundet mener sykefraværet skyldes et tøft arbeidsliv. Kristin Clemet derimot, mener vi har for dårlig arbeidsmoral.

Elin Ørjasæter

Publisert: 25.11.09 09:20, Oppdatert: 25.11.09 09:51

ANNONSE

Atter andre mener høyt sykefravær skyldes den høye yrkesdeltakelsen i Norge. Den har økt ytterligere siden 90-tallet. Nå er også kronikerne yrkesaktive, de er oftere syke, og derfor øker sykefraværet.

Det siste er objektivt sett galt, mener forskeren Simen Markussen ved Frisch-senteret. Og det som gjør ham mer interessant enn andre forskere, er at han har gjort en **litteraturstudie** over all forskning om sykefravær av betydning i Norden.

Det er ikke slik at vårt høye sykefravær kan bortforklares med vår høye yrkesdeltakelse, ifølge Markussen. Justert for dette har vi fortsatt et høyt sykefravær, sammenliknet med nordiske naboland.

*Det er den store
«halvsjuk»-gruppen Jens
Stoltenberg vil ha i arbeid*

Demografiske variable som økt alder i arbeidsstyrken eller flere gravide, kan heller ikke forklare økningen de siste årene. Tilbake står det faktum at vi har mer sykefravær enn noen gang, justert for demografi og

sammensetning av arbeidsstyrken.

Da skyldes fraværet enten et tøffere arbeidsliv eller dårligere arbeidsmoral blant arbeidstakerne. En forsker som Markussen tar ikke stilling til det. Han mangler data, rett og slett. Det er ganske befriende med folk som lar være å si noe om det de ikke vet noe om, og som har en jobb som tillater dem å la være.

Hva er det så som kan redusere fraværet? Forskningen til nå dokumenterer at reduserte ytelser gir lavere fravær, fortsatt ifølge Markussen. Redusert stillingsvern reduserer også sykefraværet.

«**Det er nærmest vulgært** av venstresiden å benekte at disse sammenhengene finnes,» sier Markussen «likesom det er vulgært av høyresiden å benekte at skattekutt gir færre kroner til offentlig velferdstilbud».

95 prosent får den sykemeldingen de ber om hos legen. Mer enn femti prosent av fraværet skyldes lettere psykiske plager eller muskel-/skjelettlidelser. Begge lidelser som kun kan bekreftes gjennom pasientens egen beskrivelse av symptomene.

Veien fra forskning til politikk er ikke en rett linje mellom to punkter, men en rotete krusedull i dette tilfelle. Det er den store «halvsjuk»-gruppen Jens Stoltenberg vil ha i arbeid. Likevel forsikrer Stoltenberg igjen og igjen at han ikke vil gjøre det ene, enkle som virker, nemlig å redusere ytelsene.

Han tenker derimot høyt om økt kontroll, tidfestede diagnoser og flere leger, helt i tråd med Høyres alternative budsjettforslag. Og til skade for pasienter som trenger trygghet og forutsigelighet.

Det er oppsiktstvekkende at ingen politiske partier nå tør å diskutere de to tiltakene som faktisk kunne virket. Reduserte ytelser og redusert stillingsvern. Det første treffer målet øyeblikkelig, uten å ødelegge folks helse. Det siste, et redusert stillingsvern, er etter min oppfatning mye mer dramatisk og lite ønskelig.

Folk må ha økonomisk sikkerhet når de er syke. Men 100 prosent lønn ved sykdom gjør at for mange er syke, for lenge, for ofte. Det første året som sykemeldt er en førsteklasse-billett til et varig liv på trygd, og et drastisk tap av inntekt over tid. Det er det ingen mening i, verken for den enkelte eller for Norge som samfunn.

Følg Ørjasæter på Facebook: www.facebook.com/lederboka.

Følg Ørjasæter på Twitter: [@orjas](https://twitter.com/orjas)

Denne artikkelen finner du på <http://e24.no/kommentar/e24-kommentar/orjasaeter/article3389788.ece>